

SETKÁNÍ VE STŘEDISKU ODDANÝCH KRŠNY „VRINDA“ V PRAZE

V červenci se v pražském Břevnově uskutečnilo v prostorách sklepní modlitebny Rádha Gópínáth mandir spravované místní komunitou organizace Vrinda setkání s duchovními učiteli Šrilou Bhakti Aloka Paramadvaitim svámím a předsedou Světové vajšnavské organizace Gópanandou Bonem svámím. Jednalo se o výjimečnou možnost setkat se s oběma učiteli na jednom místě. Jejich promluvy si přišlo poslechnout asi 35 lidí, mezi nimiž byli jednotlivci – muži i ženy různého věku, ale také několik rodin s malými dětmi. Několik mladíků přišlo na setkání v tradičním oděvu oddaných Kršny a jiné ženy měly na sobě barevná sárí. Nezbytnou součástí setkání byl rovněž prodej knih přítomných duchovních učitelů.

Gópananda Bon svámí.

Šríla Paramadvaiti je duchovní učitel původem z Německa. Ve svém ohnivém projevu vzpomínal na počáteční obtíže, jimiž musel projít, když se dal na cestu oddaného – odmítnutí rodiny a následně i zkušenost s emotivním odchodem z nejrozšířenější organizace oddaných Kršny ISKCON. Rozebíral rovněž historii svého hnutí a jeho postavení mezi ostatními organizacemi, ve kterých se sdružují oddaní Kršny. Vysvětloval důvody, proč je na ISKCON nezávislý – nejen z osobních, ale také z etických důvodů. Poukázal na roztržičnost společenství oddaných Kršny do různých společenství a sekt, avšak poznamenal také, že bez rozmanitosti nelze poznat jednotu.

Druhý učitel, pětáosmdesátiletý Gópananda Bon z Indie měl projev poněkud jiný. Doprovázen mladým překladatelem, promlouval zčásti anglicky a zčásti ve

svém rodném jazyce. Z jeho projevu bylo patrné stáří, v některých okamžicích se mu hůře mluvilo, o to více se však zdálo, že je setkání s ním shromážděnými vnímáno jako vzácné. Promluvy se zabývaly více abstraktními tématy a byly plné metafor. Pohovořil mimo jiné také o roli gurma ve vztahu mezi oddaným a Kršnou: „*Tak jako člověka těší chuť sladkosti, kterou požívá, stejně oddaného těší, když proslovuje Kršnovo jméno. Ale sladká chuť je pomíjivá, stejně tak i vyslovovaný zvuk Kršnova jména dozní.*“

Aby byl Kršna oddaným neustále zkoušen, je zde pro něj jeho guru. Dle Gópanandy je tedy duchovní učitel prostředník, který umožňuje oddanému zpřítomňovat Kršnu i v běžně prožívaném a zkušeném světě tím, že jej učí svět správně nazírat. Ke konci svého

projevu učitel oznámil, že se jedná o poslední daršan pro Prahu. Na to však Paramadvaiti kontroval, že nejen pro Prahu bude ještě třeba hodně dalších podobných promluv a že doufá, že jeho návštěva není poslední.

Jedním z vymezujících prvků pro identitu vajšnavy (oddaného Kršny) je důraz na životní styl v souladu se snahou o minimalizaci ekologické zátěže, a to zejména střídmostí ve stravování. Šríla Paramadvaiti je propagátorem zásady *ahinsy*, která není chápána jen jako neublížení jiným živým bytostem, ale také jako minimalizace škod na životním prostředí. Je velkým kritikem nadnárodních výrobců potravin, jejichž aktivity spojené s intenzivním zemědělstvím a chemizací výroby mají negativní dopad na životní prostředí v globálním měřítku. Jelikož je pro svou propagaci konceptu podmíněného veganství a kritiku globálních výrobců potravin mezi oddanými znám, byl na tato témata jedním z účastníků shromáždění dotázan. Svým žákům rovněž důrazně doporučil veganské stravování.

Setkání s učiteli bylo součástí třídní *sadhu sanghy* v prostorách centra spravovaného pražskou Vrindou na Břevnově. Probírala se zde témata věroučná, stejně jako otázky místa společenství jeho žáků

mezi ostatními komunitami a organizacemi oddaných Kršny. V průběhu vyprávění o historii hnutí, stejně jako příběhů duchovní cesty jeho učitelů docházelo k novému přeformulování identity a legitimacy hnutí mezi ostatními uskupeními. Byly zde rozebírány zvláštnosti etických principů, v souladu s kterými vajšnavovští oddaní žijí, jednájí, nakládají s potravinami či se svým životním prostředím. Celkově tedy setkání umožnilo nahlédnout do dynamiky vztahů mezi různými proudy v rámci hnutí oddaných Kršny, stejně jako sledovat procesy vznikání a reformulace pravidel jednání jeho členů skrze promluvy duchovních učitelů a jejich dialogů s žáky.

Poznámový aparát ke článku je dostupný na info.dingir.cz.

KULT BOHYNĚ MOKOŠI JE ZASE ŽIVÝ

Zatímco křesťanské kostely jsou v české krajině nepřehlédnutelné, posvátná místa, na nichž byly obnoveny rituály předkřesťanských obyvatel českých zemí, jsou nemnohá a spíše skryta očím. U Přelouče je nad obcí Mokošín nenápadný kopeček, o němž novodobí pohané tvrdí, že připomíná břicho těhotné ženy. Název obce je odvozován od jména staroslovanské bohyně Mokoš (Mokoši), která byla v předkřesťanských dobách uctívána východními Slovany jako dárkyně plodnosti. *Encyklopedie slovanských bohů a mýtů* autorů Nadi Profantové a Martina Profanta (Libri, 2004) má za to, že název obce je jedním z „ojedinělých a ne zcela jednoznačných dokladů uctívání Mokoši mimo východoslovanské prostředí“ (str. 136).

Čeští slovanští pohané ovšem přijali Mokoš za svou jednoznačně. Jedna družina společenství těchto novodobých pohanů je jako Rod Mokoše této bohyni přímo zasvěcena a na Mokošíně se od roku 2003 konají obřady, při nichž je uctívána. Od roku 2007 je obřadní místo na vrchu Mokošíně vyznačeno velkou lipovou sochou a její okolí je kulticky upraveno například i vysazením lip.

Z Náboženského infoservisu (info.dingir.cz) vybral a upravil Miloš Mrázek.

✚ NA PŘÍŠTĚ 4/2018

Islám a psi, indická náboženství a krávy, indické ptačí nemocnice, judaismus a prasata, bohoslužby pro zvířata či zvířecí hřbitovy. Téma

náboženství a zvířata

je bohaté, vypovídající a zajímavé. Bude se mu věnovat příští *Dingir*.